

KAZIMIERZ STOPA

ur. 1923; Rozięcín

Słowa kluczowe

projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, streszczenie relacji mówionej, Kazimierz Stopa

STRESZCZENIE RELACJI MÓWIONEJ

Swoje wspomnienia Kazimierz Stopa rozpoczyna historią związaną z powrotem do kraju z Niemiec w 1947 roku. Opisuje długą i pełną przygód drogę powrotną, która po przekroczeniu nowej granicy wiodła przez Legnicę, Chełm, aż po Wojśławice. Po dotarciu do domu zaskoczyła go zastana sowiecka rzeczywistość, w której dostał się „pod opiekę” ówczesnych władz, z przesłuchaniami i nakazami cotygodniowego stawiania się w UB włącznie. Przez cały czas towarzyszy mu niegasnąca chęć edukacji i pogłębiania wiedzy, którą chciał realizować w chełmskim gimnazjum, gdzie z powodu braku świadectw ukończenia klas szkolnych przed wojną nie mógł zostać bezpośrednio przyjęty. Wyjściem z sytuacji okazało się zaliczenie przed komisją egzaminów ze wszystkich przedmiotów, co przy wydatnej pomocy kolegów zakończyło się sukcesem i przyjęciem do upragnionej szkoły. Ówczesna sytuacja polityczno-społeczna ciągle jednak stawała na przeszkodzie do dalszej edukacji, stąd w cieniu fuzji organizacji młodzieżowych w 1948 roku, Kazimierz Stopa rozpoczął starania o przyjęcie do liceum handlowego w Chełmie, gdzie napotkał opór ze strony dyrektora placówki. Po pokonaniu przeciwności podjął naukę, jednak poprzez zaszłe zdarzenia spotkał się z ostracyzmem ze strony większości uczących go nauczycieli. Dalsza część wspomnień dotyczy okresu pobytu w więzieniu na Zamku Lubelskim, gdzie ostatecznie został wraz kolegami osadzony w celi numer 35 liczącej 73 więźniów politycznych. Wspominając ten okres kreśli ówczesną topografię zamku, wskazuje na zmiany jakie zaszły tam współcześnie, opowiada o transporcie na zamek z więzienia w Chełmie, przesłuchaniach, znęcaniu się oraz zasadach panujących w więzieniu i relacji ze współosadzonymi oraz strażnikami. Swoją opowieść kończy snując refleksję o współczesnych, bliskich mu i niezmiernie dla niego ważnych wydarzeniach, w których regularnie uczestniczy – czytaniu Czechowicza, spacerze trasą „Poematu o mieście Lublinie” Józefa Czechowicza oraz ocalaniu pamięci o regionie w Stowarzyszeniu Miłośników Wojśławic, którego był jednym ze współorganizatorów i pierwszym prezesem.

Data i miejsce nagrania	2006-08-10, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Mateusz Czekaj, Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"